

సమస్త గద్దె వద్ద పూజలు చేస్తున్న వధైలు

సారలమ్మ గద్దె వద్ద పూజలు చేస్తున్న పూజారులు

వనంలదాకి జన దేవతలు

బిలుకలగుట్టకు సమ్మక్క, కన్నెపల్లికి సారలమ్మ..

- కొండాంకి గోవిందరాజులు, పూనుగొండ్లకు పగిడిద్దరాజు
- ఉద్విగ్ంగా సాగిన ఘట్టం
- చివరి రోజు భారీగా వచ్చిన భక్తులు
- ముగిసిన మేడారం మహాజాతర
- బుధవారం తిరుగువారం పండుగ

భక్తుల జయజయధ్వానాల నడుమ తరలింపిన పూజారులు

లక్షలాదిగా తరలివచ్చిన భక్తులకు దీవేనలందించిన అమ్మవారు శనివారం సాయంత్రం వన ప్రవేశం చేశారు. భక్తుల జయజయధ్వానాల నడుమ, ఉద్విగ్ంగా వాతావరణంలో చిలుకలగుట్టకు సమ్మక్కను, కన్నెపల్లికి సారలమ్మను, పూనుగొండ్లకు పగిడిద్దరాజు, కొండాంకి గోవిందరాజులను పూజారులు తీసుకెళ్లారు. వన ప్రవేశం తర్వాత కూడా భక్తులు పెద్ద ఎత్తున తల్లెలును దర్శించుకొని మొక్కులు చెల్లించుకొన్నారు. - తాడ్వాయి, ఫిబ్రవరి 24

సమ్మక్కను బిలుకలగుట్టకు తీసుకెళ్లిన పూజారులు

సారలమ్మను కన్నెపల్లికి తీసుకెళ్లిన పూజారులు

మేడారంలో శాశ్వత అభివృద్ధి

చిన్న చిన్న ఘటనలు మినహా జాతర విజయవంతం
 వచ్చే జాతరకు ఇబ్బందులు లేకుండా చూస్తాం.. నాలుగు రోజుల్లో కోటి 45లక్షల మంది దర్శనం: మంత్రి సీతక్క

మాట్లాడుతున్న మంత్రి సీతక్క, చిత్రంలో కలెక్టర్ ఇలా త్రిపాతి, ఎస్పీ శంకర్

ములుగు, ఫిబ్రవరి 24 (సమస్తే తెలంగాణ): మేడారంలో శాశ్వత ప్రాతిపదికన అభివృద్ధి పనులు చేపడుతూ మని రాష్ట్ర పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి, స్త్రీశిశు సంక్షేమ శాఖల మంత్రి దనసరి అనసూయ సీతక్క అన్నారు. శనివారం సాయంత్రం మేడారంలో నిర్వహించిన విలేజ్ కలెక్షన్ల సమావేశంలో ఆమె మాట్లాడారు. ములుగు కలెక్టర్, ఎస్పీతో పాటు 20 శాఖల అధికారులు జాతర నిర్వహణకు కట్టబడి పనిచేశారన్నారు. ఈ జాతర రోజు రవాణా శాఖ ద్వారా మేడారానికి 10వేల బస్సులు ట్రాప్ చేసినట్లు భక్తులకు ఇబ్బందులు లేకుండా ఏర్పాట్లు చేశామన్నారు. బస్సుల సంఖ్య పెంచడం వల్ల కొన్ని సాంకేతిక కాంక్షలతో ట్రాఫిక్ సమస్య ఏర్పడిందని మంత్రి తెలిపారు. చిన్న చిన్న ఘటనలు మినహా జాతర మొత్తం విజయవంతమైనట్లు సీతక్క చెప్పారు. జాతరకు నాలుగు రోజుల్లో కోటి 45లక్షల భక్తులు వన దేవతలను దర్శించుకున్నారని వివరించారు. వన ప్రవేశం పూర్తయినా భక్తుల రద్దీ కొనసాగుతున్నదని, రేపటి వరకు అన్ని శాఖల అధికారులను అందుబాటులో ఉంచుతామన్నారు. జాతర రోజు 5,090 మంది తప్పిపోగా 5,082 మందిని గుర్తించి వారి కుటుంబ సభ్యులకు అప్పగించామని, మరో 28 మంది సంబంధిత శాఖ అధికారుల వద్ద ఉన్నారని, కుటుంబ సభ్యులు వస్తే వారిని అప్పగిస్తామన్నారు. ఏమైనా లోపాలు ఉంటే తిరుగు వారం తర్వాత సమావేశం నిర్వహించి చర్యలు చేపడుతామన్నారు. జాతర పూర్తయిన 10 రోజుల వరకు పాలకుడు పనులను కొనసాగిస్తామని చెప్పారు. గత సంవత్సరం వరదల కారణంగా మేడారంలో భారీ నష్టం జరిగిందని, పరిస్థితులను సరి దిద్ది జాతరను నిర్వహించామని చెప్పారు. కొద్ది రోజుల్లో పూజారులతో సమావేశం నిర్వహించి మేడారం అభివృద్ధికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా చర్యలు చేపడుతామని తెలిపారు. సమావేశంలో కలెక్టర్ ఇలా త్రిపాతి, ఎస్పీ దాక్షర్ వీ శంకర్, ఐటీపీవీ డివో అంకిత్, అదనపు కలెక్టర్ శ్రీజీ, మేడారం కమిటీ రాజేందర్, గిరిజన సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శి శరత్, ఇతర అధికారులు పాల్గొన్నారు.

భక్తుల తిరుగుప్రయాణంతో కిటికీలూడుతున్న మేడారంలోని ఆర్టీసీ బస్స్టాండ్ ప్రాంగణం

ఉద్విగ్ంగా సాగిన ఘట్టం

దేవతల వనప్రవేశం ఉద్విగ్ంగా సాగింది. అదివాసీ పూజారులు దోలినాయిద్యాలతో గద్దెలపైకి చేరుకోగా ప్రాంగణమంతా భక్తులతో కొలాహలంగా మారింది. దర్శనాలను పూర్తిగా నిలిపివేసిన తర్వాత శనివారం సాయంత్రం దేవతల వన ప్రవేశం మొదలైంది. మొదట గోవిందరాజులను అరెం పంకియుల నేతృత్వంలోని పూజారుల బృందం మేడారం గద్దెల నుంచి సరిగ్గా

నాలుగు రోజులపాటు భక్తుల పూజలందుకున్న తల్లెలు వన ప్రవేశంతో మేడారం మహాజాతర ముగిసింది. కనుచూపు మేర భక్తులతో కిటికీల లాడిన మేడారం పరిసరాలు ఖాళీ అవుతున్నాయి. 'సర్దింగ్ చూడ తల్లీ.. రెండేళ్లకు మళ్లీస్తాం' అంటూ భక్తులు తిరుగు పయనమయ్యారు. శనివారం సాయంత్రం అదివాసీ సంప్రదాయంలో పూజారులు (వధైలు) అమ్మవార్లను వనంలోకి తీసుకెళ్లారు. ముందుగా మేడారం సమ్మక్క పూజారులంతా ప్రధాన పూజారి సిద్ధకోయిన మునిందర్ ఇంటికి చేరుకున్నారు. అనంతరం సమ్మక్క గద్దె వద్దకు వెళ్లి ఆడ పడుమలు అలుకుపూతలు వేసి, సమ్మక్క తల్లిని దోలినాయిద్యాల, లక్షలాది భక్తుల జయజయధ్వానాల నడుమ వనంలోకి తీసుకెళ్లారు. జాతర చివరి రోజు లక్షలాది మంది భక్తులు అమ్మవార్లను దర్శించుకున్నారు. గతంలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా చివరి రోజున భారీగా జనం తరలివచ్చారు. దేవతల వన ప్రవేశం తర్వాత కూడా మొక్కులు చెల్లించుకున్నారు.

సాయంత్రం 6.52 గంటలకు కొండాంకి తరలివారు. సారలమ్మ గద్దెపై పూజారులు ప్రత్యేక పూజలు చేసిన తర్వాత, అక్కడ ప్రతిష్ఠించిన మెంది(వెదురుబుట్ట)ను రాత్రి 7.38 గంటలకు తీసుకుని పంచాయతీ అధికారులు ఈ సారి పల్లికి చేర్చారు. సమ్మక్క భక్త పగిడిద్దరాజును సాయంత్రం 8.48 గంటలకు పెనక బుచ్చిరాములు నేతృత్వంలోని పూజారుల బృందం మేడారం నుంచి కొత్తగూడ మండలం పూనుగొండ్లకు తీసుకెళ్లారు. అదివారం సాయంత్రం వరకు వీరు తమ గమ్యాన్ని చేరుకోనున్నారు. సమ్మక్కను గద్దెల

కంపు.. కంపు

వాసనను భరించలేక ముక్కు మూసుకొని వెళ్తున్న భక్తులు

ఏటురునాగారం/తాడ్వాయి, ఫిబ్రవరి 24: మేడారం జాతర ముగిసింది. జాతర పరిసరాల్లోని చెత్తాచెదారం, భక్తులు వదిలేసిన వ్యర్థాలు మధ్యగాని వెదజల్లుతున్నాయి. మేడారం, కన్నెపల్లి, రెడ్డిగూడెం, బిలకల గుట్ట, కొంకల మడుగు, ఉర్రట్లం, నార్కాపూర్, స్వామి, జంపనవారు, బస్సాండ్ తదితర ప్రాంతాల్లో పెద్ద ఎత్తున చెత్త పేరుకుపోయింది. ఇక పాస్టిక్ బాటిల్స్, ముద్దం బాటిల్స్ ఎక్కడ పడితే అక్కడే పదిలేశారు. మేకలు, కోళ్ల వ్యర్థాలు కుళ్ళిపోయి కంపుకొడుతున్నాయి. వీనికి తోడు అనేక చోట్ల ఏర్పాటు చేసిన బ్యాటరీ ఆఫ్ ట్యాంప్స్, చేతి పంపుల వద్ద నీళ్లు నిలిచి బుర్ర దగుంటలు ఏర్పడి ఉన్న భక్తులు ఇబ్బందిపడుతున్నారు. ఆయా శాఖల అధికారులు ఏర్పాటు చేసిన క్యాంపుల్లో ఉద్యోగులు, వర్కర్లకు సమకూర్చిన భోజన వ్యర్థాలు కూడా అక్కడే పడి ఉన్నాయి. వీటిని తొలగించడంలో నిర్వాహకులు నిర్లక్ష్యం చేయడంతో వాసన గుప్పుమంటోంది. సుమారు 4వేల మంది శానిటేషన్ సిబ్బందిని నియమించారు. గత జాతరలో మెరుగైన పాలకుడు పనులు నిర్వహించిన పంచాయతీ అధికారులు ఈ సారి చేతులెత్తేశారు. సరైన ప్రణాళిక లేకపోవడంతో పాలకుడు పేరుకుపోయి జాతర పరిసరాలు కంపుకొడుతున్నాయి. దుర్గం వెదజల్లుతుండడంతో అధికారులు ముందస్తుగానే చర్యలు చేపట్టాలని సమీప గ్రామాల ప్రజలు,

నుంచి కొత్త రక్తస్రావం నేతృత్వంలోని పూజారుల బృందం గద్దెల వద్ద పూజలు నిర్వహించి అక్కడి నుంచి కదిలింది. రాత్రి 7.10 గంటలకు వనంలోకి తీసుకెళ్లారు. గద్దెల సమీపంలోని ఎదుర్కోళ్ల ప్రదేశం వద్ద మేక బలితో పూజలు చేసి, అక్కడి నుంచి సమ్మక్కను బిలుకలగుట్టకు చేర్చారు. దేవతల వనప్రవేశంతో మేడారం మహా జాతర అధికారిగా ముగిసింది. వచ్చే బుధవారం మేడారం పూజారులు చేసే తిరుగువారం పండుగతో మహాజాతర అంతం పరిసరాలు ముప్పుపుతుంది.

దుర్గంధంగా జాతర పరిసరాలు పేరుకుపోయిన చెత్తాచెదారం, వ్యర్థాలు భరించలేని వాసనతో భక్తులు ఇబ్బందులు

మేడారం జాతర పరిసరాల్లో పేరుకుపోయిన చెత్తాచెదారం

భక్తులు కోరుతున్నారు. తల నీలాల సమర్పించిన ప్రదేశాల్లో కూడా అవలంబితో ఉన్నాయి. కొన్ని చోట్ల భక్తులు వారు విడిచి ఉన్నచోటనే మల, మూత్ర విసర్జన చేయడంతో అంటు వ్యాధులు ప్రబల అవకాశం ఉంది. అధికారులు పక్కా ప్రణాళికతో మేడారం జాతర పరిసరాలు క్లీన్ చేయించాలని సమీప గ్రామాల ప్రజలు, భక్తులు కోరుతున్నారు.